

Αρμόδια: Δρ. Βασιλική Μπώλου
Αναπληρώτρια Συνήγορος του Καταναλωτή

Πληροφορίες: Θεοδώρα Ρούμπου
Ειδική Επιστήμονας
e-mail: t_roumpou@synigoroskatanaloti.gr

Αθήνα 25 Ιουλίου 2022
Αριθ. Πρωτ. :31481

ΠΡΟΣ:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Νίκης 5-7
101 80 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Το από 20.7.2022 Υπηρεσιακό σας Σημείωμα (υπ' αριθμ. πρωτ. 73360-20.7.2022).

Σε απάντηση του εν θέματι Υπηρεσιακού Σημειώματός σας, που αφορά στην υπ' αριθμ. πρωτ. 6470/18.7.2022 Ερώτηση μελών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας “ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ” προς τους Υπουργούς Οικονομικών, Ανάπτυξης & Επενδύσεων, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

1. Σύντομο ιστορικό:

Η Ανεξάρτητη Αρχή “Συνήγορος του Καταναλωτή” είχε γίνει αποδέκτης πλήθους αναφορών καταναλωτών-ληπτών στεγαστικών δανείων σε ελβετικό φράγκο (CHF), τα οποία προσφέρονταν με επιτόκια σημαντικά χαμηλότερα έναντι των αντίστοιχων σε Ευρώ και, ως εκ τούτου, αποτέλεσαν ιδιαίτερα “δελεαστική” επιλογή. Από το έτος 2002 έως τα τέλη του έτους 2007 η νομισματική ισοτιμία Ευρώ-Ελβετικού Φράγκου κυμαινόταν με μικρό εύρος και αυξητική τάση που ήταν θετική για τους δανειολήπτες. Από το 2008 έως τις αρχές του 2010 υπήρξαν ιδιαίτερα έντονες διακυμάνσεις χωρίς όμως τελικά να ανατραπεί η σχετική σταθερότητα της ισοτιμίας. Η πορεία της ισοτιμίας ήταν έντονα καθοδική από το 2010 έως τις αρχές του 2012, οπότε και με παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας της Ελβετίας σταθεροποιήθηκε στο 1€/1,2CHF. Η ποσοστιαία μεταβολή από το 2009 έως το 2012 ήταν περίπου 30%. Ως γνωστόν, αρχές του 2015 η Ελβετική κεντρική τράπεζα αναθεώρησε την πολιτική σταθερότητας της ισοτιμίας, με αποτέλεσμα την ενίσχυση του ελβετικού φράγκου στα επίπεδα του 1€/1,05CHF.

Στις περισσότερες περιπτώσεις από τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στον Συνήγορο του Καταναλωτή και εξετάστηκαν, δεν αποδείχθηκε η εκ μέρους των Τραπεζών εκπλήρωση της νόμιμης υποχρέωσής τους για παροχή πλήρους και εμπεριστατωμένης πληροφόρησης σχετικά με τις πτυχές εκείνες της σύμβασης που άπτονται των συναλλαγματικών κινδύνων και των μεθόδων προστασίας έναντι αυτών, με αποτέλεσμα οι δανειολήπτες να έχουν προχωρήσει στη σύναψη

συμβάσεων, για τις παραμέτρους των οποίων δεν είχαν δεχθεί την εκ του νόμου και των κανονιστικών πράξεων της Τράπεζας της Ελλάδος προβλεπόμενη έγγραφη ατομική ενημέρωση, προκειμένου να λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής, και μάλιστα ιδιαίτερα σημαντικής, δεδομένης της χρονικής διάρκειας της δέσμευσης και της σπουδαιότητας του σκοπού της (κάλυψη στεγαστικών αναγκών). Ενδεχομένως, εάν είχαν εγκαίρως λάβει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία των εν λόγω δανείων, να είχαν οδηγηθεί σε διαφορετική απόφαση συναλλαγής, καθώς πέραν της δελεαστικής – ιδίως κατά το διάστημα σύναψης των περισσότερων συμβάσεων αυτού του είδους – συναλλαγματικής ισοτιμίας, θα είχαν συνεκτιμήσει τους κινδύνους που συνεπάγεται η έκθεσή τους σε μεταβλητούς και εκτός της σφαίρας επιρροής τους παράγοντες της αγοράς συναλλάγματος ή θα είχαν ασφαλίσει τον σχετικό κίνδυνό τους. Η παράλειψη σχετικής πληροφόρησης συνιστά, κατά την Αρχή, παραβίαση υποχρέωσης και γεννά ευθύνη της Τράπεζας έναντι των οφειλετών της.

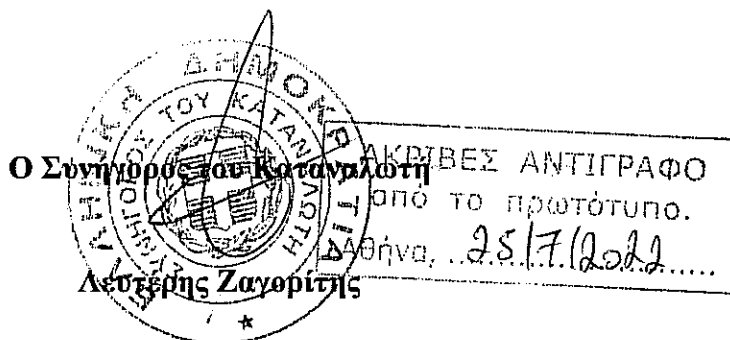
2. Ενέργειες του Συνηγόρου του Καταναλωτή

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του και μετά από τη διερεύνηση των αναφορών που υποβλήθηκαν στην Αρχή, ο Συνήγορος του Καταναλωτή προέβη στη διατύπωση της υπ' αριθμ. 22325/17.9.2015 Έγγραφης Πρότασης προς όλες τις εμπλεκόμενες Τράπεζες με σκοπό τη διευθέτηση των διαφορών μεταξύ δανειοληπτών σε CHF και των Τραπεζών. Αντίγραφο της εν λόγω πρότασης, η οποία κοινοποιήθηκε στον Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, στην Τράπεζα της Ελλάδος, στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή και στην Ελληνική Ένωση Τραπεζών, επισυνάπτεται στο παρόν προς ενημέρωσή σας.

Επί της ως άνω Πρότασης, η Τράπεζα της Ελλάδος σε έγγραφό της ενημέρωσε την Αρχή μας μεταξύ άλλων ότι *“παρέχει κατευθυντήριες γραμμές χωρίς να μπορεί να παρέμβει επιβάλλοντας συγκεκριμένους όρους ρύθμισης. Κάτι τέτοιο θα ήταν αντίθετο προς την ελευθερία των συμβάσεων και της Συνθήκης της ΕΕ”*.

Ακολούθως, το έτος 2017, η Αρχή προέβη στη διατύπωση Εγγράφων Συστάσεων προς τις εμπλεκόμενες τράπεζες, οι οποίες επίσης κοινοποιήθηκαν στους ως άνω φορείς και υπηρεσίες. Με τις Συστάσεις του ο Συνήγορος του Καταναλωτή κάλεσε τις τράπεζες να προβούν σε αναδιάρθρωση των επίμαχων δανείων, για τα οποία αποδεδειγμένα δεν είχε προηγηθεί πλήρης, έγγραφη και ορθή ενημέρωση, με πληρωμή δόσης σε σταθερή ισοτιμία 1€/1,40CHF και τη διαφορά που θα προέκυπτε να καλυπτόταν από την τράπεζα. Οι τράπεζες ενημέρωσαν τον ΣτΚ ότι δεν δύνανται να τοποθετηθούν δεδομένου ότι το αντικείμενο των διαφορών αυτών είχε ήδη τεθεί κατά τον χρόνο εκείνο υπό δικαστική κρίση, κατόπιν άσκησης πλήθους ατομικών και συλλογικών αγωγών.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας.



Συνημμένα:

Υπ' αριθμ. πρωτ. 22325/17.9.2015 Έγγραφη Πρόταση της Αρχής

Υπ' αριθμ. πρωτ. 804/11.1.2017, 806/11.1.2017 και 807/11.1.2017 Έγγραφες Συστάσεις της Αρχής